

Sygn. akt I C 111/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2016r.

Sąd Okręgowy w Sieradzu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Przemysław Majkowski

Protokolant : st. sekr. sąd. Beata Krysiak

po rozpoznaniu w dniu 26 września 2016 r. w Sieradzu

na rozprawie

sprawy z powództwa S. N.

przeciwko A. M.

o zadośćuczynienie i złożenie oświadczenia

oddala powództwo.

Sygn. akt I C 111/16

UZASADNIENIE

W dniu 29 marca 2016 r. (data wpływu) powód S. N. wniósł do Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli pozew o zasądzenie od pozwanej A. M. kwoty 70.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia orzeczenia wyroku do dnia zapłaty z tytułu naruszenia dóbr osobistych w postaci wolności, godności i prawa do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, zdrowia, nazwiska. Nadto S. N. wniósł o zasądzenie od pozwanej kosztów procesu, (pozew k. 2-4).

Postanowieniem z dnia 15 kwietnia 2016 r. w sprawie o sygn. akt I C 340/16 Sąd Rejonowy w Zduńskiej Woli stwierdził swą niewłaściwość i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w Sieradzu - Wydziałowi Cywilnemu, jako rzeczowo i miejscowo właściwemu do jej rozpoznania, (postanowienie SR w Zduńskiej Woli z dnia 15 kwietnia 2016 r. k. 13).

Na rozprawie w dniu 26 września 2016 r. pozwana oświadczyła, że nie uznaje powództwa i wnosi o jego oddalenie, (protokół rozprawy z dnia 26 września 2016 r. 00:07:58-00:08:54 w zw. z k. 58v).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Aktem oskarżenia z dnia 19 kwietnia 2006 r. Prokuratura Rejonowa w Łasku oskarżyła S. N. o to, że:

I. w dniu 01.10.2005 r. w miejscowości B., gm. S., woj. (...) wbrew przepisom ustawy i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej udzielił substancji psychotropowej w postaci jednej tabletki zawierającej chlorowodrek (...) małoletniemu P. K., w ten sposób, że sprzedał mu ją za kwotę 5 zł.,

tj. o przestępstwo określone w art. 59 ust. 1 i 2 Ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (DZ. U. nr 179).

II. w dniu 08.10.2005 r. w miejscowości B., gm. S., woj. (...) wbrew przepisom ustawy i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej udzielił substancji psychotropowej w postaci 40 tabletek zawierających chlorowodorek (...) i 0,192 g soli amfetaminy małoletniemu P. K., w ten sposób, że sprzedał je za łączną kwotę 215 zł., czym wprowadził do obrotu substancję psychotropową w znacznej ilości,

tj. o przestępstwo określone w art. 59 ust. 1 i 2 w zw. z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (DZ. U. nr 179) w zw. z art. 11 §2 k.k., (dowód: akt oskarżenia k. 95-96 załączonych akt sprawy II K 13/06).

Wyrokiem z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie II K 13/06 Sąd Okręgowy w Sieradzu uznał S. N. za winnego dokonania zarzucanego mu w pkt I czynu z tą zmianą, iż z jego opisu wyeliminował określenie „małoletniemu” i przyjął, iż czyn ten wyczerpuje dyspozycję art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005r., nr 179, poz. 1485 z późn. zm.). Tym samym wyrokiem Sąd uznał S. N. za winnego zarzucanego mu w pkt II czynu z tą zmianą, iż z jego opisu wyeliminował określenia: „małoletniemu” i „czym wprowadził do obrotu substancję psychotropową w znacznej ilości”, i przyjął, iż czyn ten wyczerpuje dyspozycję art. 59 ust. 1 Ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005r., nr 179, poz. 1485 z późn. zm.). Sąd przyjął również, iż oskarżony czynów tych dopuścił się w warunkach ciągu przestępstw określonych w art. 91§1 k.k. i za to na podstawie art. 59 ust. 1 Ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005r., nr 179, poz. 1485) w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu karę 2 (dwa) lat pozbawienia wolności. Na podstawie art. 63 § 1 k.k. Sąd zaliczył oskarżonemu S. N. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności w dniach 25 i 26 stycznia 2006r., przyjmując iż jeden dzień pozbawienia wolności w sprawie równa się jednemu dniowi kary pozbawienia wolności. W wyroku w oparciu o art. 70 ust. 1 Ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (DZ. U. z 2005r., nr 179, poz. 1485) orzeczono przepadek 11 (jedenastu) sztuk tabletek koloru białego z wizerunkiem pięcioramiennej gwiazdy, oznaczonych nr 1; dealerki foliowej z zawartością białego proszku, oznaczonej nr 2; wymienionych w wykazie dowodów rzeczowych Nr RSD 908/05 i przechowywanych w magazynie dowodów rzeczowych KPP w Ł.. Nadto Sąd zasądził na rzecz Skarbu Państwa od S. N. kwotę 1.805,83 złotych tytułem poniesionych wydatków oraz wymierzył mu opłatę w kwocie 300 złotych, (dowód: wyrok k. 242-243 załączonych akt sprawy II K 13/06).

W uzasadnieniu do wyroku z dnia 15 grudnia 2006 r. Sąd Okręgowy w Sieradzu wskazał, że uznał S. N. winnym zarzucanych mu czynów w oparciu o wyjaśnienia samego oskarżonego oraz przede wszystkim w oparciu o zeznania świadka P. K.. Jako istotne dla ustalenia stanu faktycznego i rozstrzygnięcia sprawy Sąd uznał również zeznania świadków R. K., K. M. i pozwanej A. M., (dowód: uzasadnienie wyroku w sprawie II K 13/06 k. 256-262 załączonych akt sprawy II K 13/06).

Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie II AKa 34/07 utrzymał w mocy zaskarżony wyrok uznając apelację obrońcy oskarżonego S. N. za oczywiście bezzasadną, (dowód: wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie II AKa 34/07 k. 282-282v).

Powyższy stan faktyczny jest bezsporny, gdyż został ustalony na podstawie zgodnych twierdzeń stron i dowodów, które przez strony nie były negowane.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powód S. N. w reżimie odpowiedzialności deliktowej dochodził w niniejszej sprawie roszczeń majątkowych, tj. zasądzenia od pozwanej A. M. na swoją rzecz tytułem zadośćuczynienia kwoty 70.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wydania wyroku do dnia zapłaty, wynikających jego zdaniem z faktu naruszenia przez pozwaną jego dóbr osobistych w postaci wolności, godności i prawa do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, zdrowia i nazwiska na skutek pomówienia go przez pozwaną, w trakcie składania zeznań jako świadek w procesie karnym, o popełnienie czynu, którego się nie dopuścił, a przez to skazania prawomocnym wyrokiem i tym samym doprowadzenia do wymierzenia mu przez Sąd kary dwóch lat pozbawienia wolności. Podstawę prawną roszczenia powoda, którego dotyczy żądanie pozwu, stanowił zatem przepis art. 23 k.c. w zw. z art. 24 k.c. w zw. z art. 445 k.c. oraz art. 448 k.c.

Zgodnie z art. 23 k.c. pozostają pod ochroną prawa cywilnego dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może taka osoba żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny, ponadto ustawodawca przewidział nadto uprawnienie do żądania naprawienia szkody wyrządzonej wskutek naruszenia dobra osobistego, na zasadach ogólnych. Z treści art. 24 § 1 k.c. wynika, że ten czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Z kolei z przepisu art. 24 § 2 k.c. wynika domniemanie, że naruszenie dobra osobistego nastąpiło bezprawnie, w związku z czym na podmiocie, który określone dobro osobiste naruszył ciąży obowiązek udowodnienia, że naruszenie to nastąpiło w okolicznościach uchylających bezprawność zachowania. Do takich okoliczności należy działanie w ramach porządku prawnego albo w obronie uzasadnionego interesu, wykonywanie prawa podmiotowego, jak też zgoda pokrzywdzonego na ingerencję w sferę jego dóbr osobistych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 października 1989r., II CR 419/89, OSP 1990/11 – 12/377). Punktem wyjścia jest jednak wykazanie, na podstawie reguły dowodowej wynikającej z art. 6 k.c., przez osobę żądającą ochrony dóbr osobistych, że – z obiektywnego punktu widzenia - faktycznie doszło do naruszenia tego rodzaju prawa niemajątkowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 1997 r., III CKN 33/97).

W sprawach o ochronę dóbr osobistych w pierwszej kolejności należy ustalić, czy doszło do naruszenia dobra osobistego. Ciężar wykazania tej okoliczności obciąża powoda, przy czym istotne jest, że przy ocenie, czy doszło do naruszenia dobra prawem chronionego decydujące znaczenie ma nie subiektywne odczucie osoby żądającej ochrony prawnej lecz przeciętne opinie ludzi rozsądnie i uczciwie myślących w środowisku, do którego należy osoba żądająca ochrony prawnej. Natomiast na pozwanym ciąży obowiązek wykazania, że zachowanie które narusza dobro osobiste powoda nie jest bezprawne, co oznacza, że pozwany musi udowodnić prawdziwość sformułowanego przez siebie zarzutu i to jego obciąża inicjatywa dowodowa w tym zakresie.

W oparciu o ustalony stan faktyczny sąd uznał, iż w niniejszej sprawie nie doszło do naruszenia jakiegokolwiek spośród wskazanych dóbr osobistych powoda. Prawdą pozostaje, że S. N. został skazany wyrokiem Sądu Okręgowego w Sieradzu z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie II K 13/06 i wymierzono wobec niego karę dwóch lat pozbawienia wolności, nie mniej jednak na podstawie zgromadzonych dowodów nie sposób uznać, aby skazanie to dało się powiązać z zachowaniem strony pozwanej. W tym miejscu przypomnieć należy, że zgodnie z treścią art. 11 k.p.c. prawomocny wyrok skazujący wydany w postępowaniu karnym ma moc wiążącą w postępowaniu cywilnym, przy czym sąd cywilny związany jest jedynie ustaleniami co do popełnienia przestępstwa. Związanie dotyczy ustalonych w sentencji wyroku znamion przestępstwa, a także okoliczności jego popełnienia co do czasu, miejsca czy poczytalności sprawcy. Wiązą więc ustalenia dotyczące osoby sprawcy, przedmiotu przestępstwa oraz czynu przypisanego oskarżonemu - które znajdują się w sentencji wyroku, a sąd - rozpoznając sprawę cywilną - musi przyjąć, że skazany popełnił przestępstwo przypisane mu wyrokiem karnym (zob. wyrok SN z dnia 14 kwietnia 1977 r., IV PR 63/77, LEX nr 7928). Inne ustalenia prawomocnego skazującego wyroku karnego, wykraczające poza elementy stanu faktycznego przestępstwa, nie mają mocy wiążącej dla sądu cywilnego, nawet jeśli są zawarte w sentencji wyroku. Nie są również wiążące okoliczności powołane w uzasadnieniu wyroku. W orzecznictwie przyjmuje się, że sąd cywilny może dokonywać własnych ustaleń w zakresie okoliczności, które nie dotyczą popełnienia przestępstwa, mimo że pozostają w związku z przestępstwem, co więcej ustalenia te mogą być inne, aniżeli ustalenia poczynione przez sąd karny (zob. wyrok SN z dnia 17 czerwca 2005 r., III CK 642/04, LEX nr 177207, oraz wyrok SN z dnia 6 marca 1974 r., II CR 46/74, OSP 1975, z. 3, poz. 63).

W przedmiotowej sprawie powód wskazanym wyrokiem Sądu Okręgowego w Sieradzu został uznany winnym popełnienia dwóch czynów z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005r., nr 179, poz. 1485 z późn. zm.) i przyjęto, iż czynów tych dopuścił się w warunkach ciągu przestępstw określonego w art. 91 § 1 k.k. Powyższe powoduje, że przytoczony prawomocny wyrok skazujący wydany w postępowaniu karnym ma

moc wiążącą w postępowaniu cywilnym, konsekwencją czego sąd cywilny związany jest ustaleniami co do popełnienia przestępstwa. Za wiążące dla sądu cywilnego uznać zatem należy ustalenia poczynione przez sąd karny w sprawie II K 13/06 w wyroku z dnia 15 grudnia 2006 r. w zakresie m.in. osoby sprawcy i przypisanych mu czynów karalnych. W związku z powyższym przyjąć trzeba, że zachowaniom pozwanej, które miały w ocenie powoda doprowadzić do naruszenia jego dóbr osobistych, trudno w istocie w okolicznościach sprawy przypisać znamiona bezprawności. Jak wskazano, do zaktualizowania się po stronie rzekomego naruszydiciela odpowiedzialności na podstawie art. 24 § 1 k.c. mogą prowadzić wyłącznie takie jego zachowania, które są sprzeczne z normami prawnymi i zasadami współżycia społecznego. Jakkolwiek przy tym przesłanka bezprawności działania ujmowana jest stosunkowo szeroko, w orzecznictwie (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 19 października 1989 r., II CR 419/89, LexisNexis nr 296329, OSP 1990, nr 11-12, poz. 377) wskazuje się, że o jej zaistnieniu nie można mówić wówczas, gdy określone działania zostały podjęte w granicach porządku prawnego i moralnego (zasady współżycia społecznego).

Przenosząc powyższe rozważania na kanwę niniejszej sprawy, wskazać trzeba przede wszystkim, iż strona powodowa uchybiła regule dowodowej wynikającej z art. 6 k.c., i w żaden sposób nie wykazała, że faktycznie doszło do naruszenia jej prawa niemajątkowego. Podkreślić w tym miejscu należy, że A. M. składając przed sądem karnym zeznania określonej treści realizowała obowiązki wynikające z przypisanego jej w postępowaniu karnym statutu świadka. Co szczególnie istotne w tym kontekście, powód nie przedstawił żadnego dowodu, aby pozwana w toku postępowania karnego w sprawie II K 13/06 Sądu Okręgowego w Sieradzu podejmowała zachowania, które są sprzeczne z normami prawnymi i zasadami współżycia społecznego tj. aby składała obciążające go zeznania fałszywej treści. W aktach sprawy brak bowiem jakiegokolwiek informacji, aby pozwana A. M. została prawomocnie skazana wyrokiem sądowym za dokonanie czynu z art. 233 § 1 k.k. tzn. składanie fałszywych zeznań w postępowaniu o sygn. akt II K 13/06. Co więcej z uzasadnienia wyroku w sprawie II K 13/06, które szczegółowo opisują ustalenia Sądu w postępowaniu karnym, a które to ustalenia wiążą Sąd w niniejszej sprawie, w sposób jednoznaczny wynika, że Sąd przyznał w pełni zeznaniom A. M. walor wiarygodności. Pisemne motywy rozstrzygnięcia Sądu w postępowaniu II K 13/06 jasno wskazują również, że zeznania pozwanej A. M. nie były jedynym i wyłącznym dowodem obciążającym powoda. Z uzasadnienia wyroku wynika bowiem, że Sąd oparł swoje rozstrzygnięcie na wyjaśnieniach samego powoda S. N., który w toku postępowania przygotowawczego przyznał się do dokonania zarzucanych mu czynów i złożył wyjaśnienia, w których opisał swój przestępczy proceder, a także na zeznaniach świadków P. K., R. K., K. M. oraz rzeczowym materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie. W szczególności obszernie i szczegółowo zeznania P. K. w powiązaniu z pozostałymi wymienionymi dowodami nie pozostawiają wątpliwości, że S. N. dopuścił się zarzucanych mu czynów, a zeznania pozwanej A. M. stanowią wiarygodną i wierną relację zdarzeń w których świadek brała udział. Skoro przesłanką konieczną do udzielenia ochrony na podstawie art. 24 § 1 k.c. jest bezprawność działania naruszydiciela, to stwierdzenie niezaistnienia wymienionej przesłanki w niniejszej sprawie musiało prowadzić do konkluzji o bezzasadności opartego na podstawie art. 24 § 1 k.c. roszczenia.

Wobec powyższego, powództwo podlegało oddaleniu na podstawie wskazanych przepisów.